

ЮВІЛЕЙ МИКОЛИ ІВАНОВИЧА КОЗЮБРИ

Нещодавно відзначив свій 75-річний ювілей академік Микола Іванович Козюбра. Він народився 28 листопада 1937 р. у с. Тетерівка Жашківського району Черкаської області в сім'ї службовців. Трудову діяльність розпочав робітником 4-ї взуттєвої фабрики м. Києва. У 1956–1961 рр. навчався на юридичному факультеті Київського державного університету імені Тараса Шевченка, після закінчення якого працював у органах МВС України на Вінниччині та в Києві на посадах оперуповноваженого дізнання, слідчого, старшого слідчого.

З 1965 – в Секторі, а пізніше – Інституті держави і права АН УРСР: аспірант (1965–1967), молодший науковий співробітник (1967–1972), старший науковий співробітник (1972–1982), заступник завідувача відділу, завідувач відділу теорії держави і права (1982–1990). В Інституті Микола Іванович захистив кандидатську дисертацію на тему «Переконання і примус у радянському праві на сучасному етапі комуністичного будівництва» (1968) і докторську – «Взаємодія соціалістичного права і суспільної свідомості» (1980). 1986 р. йому присвоєно вчене звання професора.

У 1990–1996 рр. М. Козюбра завідував кафедрою теорії та історії держави і права Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У 1996–2004 рр. – суддя Конституційного Суду України першого скликання. З 2003 р. – професор, завідувач кафедри загальнотеоретичних і державно-правових наук Національного університету «Києво-Могилянська академія». 1993 р. його обрано дійсним членом Української академії політичних наук, 1996 р. – членом-кореспондентом Національної Академії правових наук України, 1997 р. – присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України». Микола Іванович нагороджений орденами «За заслуги» III ступеня (1996) і «За заслуги» II ступеня (2001).

Він також є автором понад 200 наукових праць, серед яких 17 монографій, підручники та навчальні посібники. М. Козюбра є членом двох спеціалізованих учених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій, головним редактором журналу «Українське право» (з 1996 р.), головою редколегії «Наукових записок НаУКМА. Юридичні науки», співголовою наукової ради журналу «Вибори та демократія», членом редколегії часописів «Проблеми філософії права», «Порівняльне правознавство», «Науковий вісник Чернівецького національного університету» та інших науково-практичних видань.

Микола Іванович Козюбра є одним із засновників сучасних українських наукових шкіл філософії права та конституційного права. Він був науковим консультантом та керівником при підготовці 10 докторських і понад 30 кандидатських дисертацій з історії, теорії, філософії права, порівняльного правознавства, конституційного права. Зокрема, він здійснював наукове консультування щодо написання двох дисертаційних досліджень з порівняльного правознавства, які вже встигли стати класичними в українській науці: О. Тихомирова «Юридична компаративістика: філософсько-методологічні основи» (2006) та Л. Луць «Європейські міждержавні правові системи» (2005).

Паралельно з науковою та викладацькою діяльністю Микола Іванович бере активну участь у законотворчій діяльності як науковий експерт Верховної Ради України, працював над Декларацією про державний суверенітет України, а згодом став одним з авторів проекту нової Конституції України (1994–1996).

Досягнувши визначних висот у науковій діяльності, відзначений багатьма державними і громадськими нагородами, званнями і преміями, та ставши одним із корифеїв вітчизняної правничої науки та конституційного правосуддя, Микола Іванович Козюбра залишається вельми скромною, щирою і доступною Людиною для всіх своїх студентів і колег, надаючи приклад високого рівня наукової добросовісності, моральності та відповідальної громадянської позиції, уособлюючи собою образ справжнього українського інтелігента.

Многая і блага я Вам літа, Миколо Івановичу!

Основні наукові праці М. Козюбри у сфері порівняльного правознавства і суміжних дисциплін

1. Євразійська або слов'янська правова сім'я : реальність чи міф // Українське право. — 2003. — № 1.
2. Тенденції розвитку джерел права України в контексті європейських правоінтеграційних процесів // Вісник НаУКМА. — Т. 26. Правознавство. — К., 2004.
3. Передмова // Шевчук С. Порівняльне прецедентне право з прав людини. — Х. : Реферат, 2002.
4. Право, політика, правосуддя : зарубіжний та вітчизняний досвід взаємовідносин // Наукові записки НаУКМА. — Т. 38. Юридичні науки. — К., 2005.
5. Рівні праворозуміння : антропологічний аспект // Антропология права : філософський та юридичний виміри. — Вип. IV. — Львів, 2009.
6. Основні форми буття права та взаємовідносини між ними // Право України. — 2011. — № 8.
7. Місце філософії права в системі суспільствознавства (до питання про дисциплінарний статус філософії права) // Проблеми філософії права. — 2003. — № 1.
8. Співвідношення філософії права і загальної теорії права : історія і сучасність // Право України. — 2012. — № 1.
9. Загальнотеоретична юриспруденція : радянська традиція та європейська перспектива // Українське право. — 2005. — № 1.
10. Переосмислення предметного поля вітчизняної загальнотеоретичної юриспруденції як одна з умов її включення в євроінтеграційні процеси в галузі науки і освіти // Про українське право. — К., 2009.
11. Загальнотеоретичне правознавство : стан та перспективи // Право України. — 2010. — № 1.

12. Загальнотеоретичне правознавство : проблеми модернізації // Загальнотеоретичне правознавство, верховенство права і Україна : зб. наук. праць. — К. : Дух і літера, 2012.
13. Некоторые философско-методологические вопросы современной буржуазной правовой идеологии // Право и борьба идей в современном мире. Критика современных буржуазных концепций права : матер. науч. конф. — М. : ИГиП АН СССР, 1980.
14. Современная буржуазная политико-правовая идеология. Критический анализ / колл. авторов ; редкол. : В. К. Забигайло, Н. И. Козюбра, В. А. Туманов. — К. : Наук. думка, 1985.
15. Методологические проблемы юридической науки : сб. науч. трудов / отв. ред. Н. И. Козюбра. — К. : Ин-т государства и права АН УССР ; Наукова думка, 1990.
16. Суд і правотворення : доповідь на міжнародному семінарі «Юридична методологія — основа гармонізації законодавства України до законодавства ЄС» // Законотворчість. Проблеми гармонізації законодавства України з міжнародним та європейським правом : зб. наук.-практ. матер. / Ін-т законодавства Верховної Ради України ; Укр.-європ. центр з питань законодавства (UEPLAC). — К., 2005. — (Б-ка Укр. школи законотворчості ; Вип. 4).
17. Підручник, на який так довго чекали (рец. на кн. : Порівняльне правознавство : підручник / В. Д. Ткаченко, С. П. Погрібняк, Д. В. Лук'янов ; ред. В. Д. Ткаченко. — Х. : Право, 2003) // Вісник Академії правових наук України. — 2004. — № 2. (у співавторстві з Є. Бурлаєм, О. Лисенко).
18. Социалистическое право и общественное сознание. — К. : Наукова думка, 1979.